

Інформація
про виконання плану заходів щодо інтеграції мігрантів в українське
суспільство на 2011-2015 роки

До абзацу першого підпункту 1 пункту 1

За звітний період видано:

наказ МОЗ, МОН та Мінсоцполітики від 23.10.2013 № 903/1464/711 «Про здійснення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту», зареєстрованого в Мін'юсті 12 листопада 2013 року за № 1934/24466. Зазначеним наказом встановлено Порядок проведення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків, що сприятиме дотриманню найкращих інтересів дітей, розлучених із сім'єю, та їхніх прав на отримання захисту в Україні.

наказ МОН від 29.10.2013 № 1510 «Про затвердження Умов прийому до вищих навчальних закладів України в 2014 році» (зареєстрований Мін'юстом 31 жовтня 2013 року за № 1855/24387), пунктом 6 розділу 20 закріплено право біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, на вищу освіту на рівні з громадянами України.

До підпункту 2 пункту 1

Протягом звітного періоду продовжувалось співробітництво з міжнародними та неурядовими організаціями, що опікуються питаннями міграції та біженців, зокрема з Міжнародною організацією міграції, Товариством Червоного Хреста України, Представництвом «ХАЙЄС» в Україні, Регіональним представництвом Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців у Білорусі, Молдові та Україні (далі - УВКБ ООН) та його виконавчими партнерами, Благодійною організацією «Комітет медичної допомоги в Закарпатті», Благодійним фондом «Карітас-Caritas» Мукачівської греко-католицької єпархії.

Міжнародний фонд «Регіон Карпат - НЕЕКА» продовжує, за підтримки УВКБ ООН, в Пункті тимчасового розміщення біженців Закарпатської області реалізовувати програму комп'ютерних курсів, з подальшою видачею сертифікатів, а також, разом з Ужгородським Прес-Клубом проводить подальшу реалізацію проекту «Україна – моя друга Батьківщина».

У рамках програми місцевої інтеграції біженців, як складової частини проекту УВКБ (Регіональна програма підтримки, фаза 2), що фінансувався

ЄС, два визнаних біженця із Іраку та Шрі-Ланки отримали міні-гранти на розвиток власного бізнесу.

Спільними зусиллями працівників Пункту тимчасового розміщення біженців Закарпатської області та Міжнародного фонду «Регіон Карпат-НЄЕКА» здійснено комплекс заходів із реалізації пілотного проекту з працевлаштування шукачів захисту в Україні, біженців та осіб, які потребують додаткового захисту шукачів на заводі «Вікаррофф» у м. Тернопіль. Один визнаний біженець з Сомалі працевлаштований.

Станом на 10 квітня 2014 року у Закарпатській області функціонують такі унікальні мистецькі проекти, як Міжнародний фестиваль етнічних театрів національних меншин «Етно-Діа-Сфера», Міжнародний фестиваль театрів для дітей «Інтерлялька» та конкурс-фестиваль короткометражних фільмів «Міграція – спроба втечі, чи право на краще життя?».

Загалом у 2013 році у Закарпатській області Регіональним Представництвом УВКБ ООН в Білорусі, Молдові та Україні спільно з Міжнародним фондом «Регіон Карпат-НЄЕКА» за фінансової підтримки Європейського Союзу реалізовано проектів загальною вартістю близько 1,7 млн. грн.

До абзацу третього пункту 2

Згідно із розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 12.08.2013 № 21-р сформовано робочі групи, до складу яких увійшли експерти Регіонального Представництва УВКБ ООН в Білорусі, Молдові та Україні УВКБ ООН, Інституту інноваційних технологій і змісту освіти, методисти-практики, науковці, вчителі української мови. Робочими групами упродовж 2014-2015 років будуть розроблені кваліфікаційні вимоги та порядок визначення рівня володіння українською мовою особами, які подають клопотання про прийняття до громадянства України;

Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації на базі Одеського обласного інституту удосконалення вчителів розроблено Програму навчання української мови «Елементарний розмовний курс» для осіб, що претендують на набуття громадянства України та навчально-методичний посібник «Українська мова для початківців». Також, створено робочі групи в складі вчителів-предметників районних (міських) відділів освіти, методистів Одеського обласного інституту удосконалення вчителів, науковців вищих навчальних закладів в м. Одеса, які розробили уніфіковані програми вивчення української мови «Українська мова для дітей-мігрантів та біженців»; історії «Історія Української держави» (пропедевтичний курс); культури «Українська національна культура».

До пункту 6

Журналісти Національної телекомпанії України в інформаційних випусках «Новини», «Підсумки дня», «Підсумки тижня» інформували глядачів про життя і проблеми біженців в Україні, зокрема про діяльність курсів з вивчення української мови, історії, культури, державного устрою

України, законодавства з питань праці, освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення для біженців та осіб, які потребують додаткового захисту.

У програмах Національної радіокомпанії України «Україна. Сьогодні», «Під контролем», «Відкрита студія», «Порядок денний», зокрема, розповідалося про взаємодію адміністрацій пунктів тимчасового розміщення біженців та відповідних центрів зайнятості щодо започаткування діяльності мобільного центру зайнятості з інформування біженців та осіб, які потребують додаткового захисту.

Активно висвітлювали зазначену тему обласні й регіональні державні телерадіокомпанії, які в своїх програмах пропагують толерантне ставлення до біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, інформують про особливості їх працевлаштування, медичного, соціального, пенсійного забезпечення, надання безоплатної правової допомоги.

Прес-службою ГУ ДМС в Закарпатській області у взаємодії з засобами масової інформації області систематично висвітлюються заходи, що пов'язані з процесом інтеграції біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, в приймаюче суспільство, інші актуальні матеріали з питань державної міграційної політики, дані матеріали публікувались в рубриках: „Актуально”, „Заходи”, „Інтеграція біженців” зокрема:

-„Міжнародні експерти зацікавилися особливостями роботи з біженцями на Закарпатті” („Новини Закарпаття”, № 139-140 від 07.12.2013);

-„Чим ми можемо допомогти біженцям?...” („Новини Закарпаття”, № 120 від 22.10.2013);

-„Про захист прав біженців говорили в Ужгороді” („Закарпатська правда”, № 45 від 16.11.2013);

-„Питання захисту прав біженців обговорили в Ужгороді” (Воловецька районна газета „Голос Верховини”, № 46 від 23.11.2013);

-„Питання захисту прав біженців обговорили в Ужгороді” (Великобerezнянська районна газета „Карпатська Зірка”, № 42 від 15.11.2013).

Управлінням ДМС в Хмельницькій області з метою формування толерантного ставлення до біженців та осіб, які потребують додаткового захисту налагоджена взаємодія із засобами масової інформації області, зокрема із Хмельницькою телерадіокомпанією «Поділля-центр», всеукраїнською інформаційно-аналітичною газетою «Міграція», обласними газетами «Подільські вісті», «Діловий тижневик» та «Всім».

Друковані видання Львівщини «Голос народу», «Голос відродження», «Воля народу», «Експрес», «Львівська пошта» у своїх матеріалах наводили позитивні приклади інтеграції дітей біженців у дитячому середовищі країни.

До проблем біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, систематично зверталася преса Вінниччини. Впродовж звітнього періоду матеріали відповідної тематики друкували газети: «Вінницька газета», «Вінниччина», «Піщанські вісті», «Тульчинський край», «Ямпільські вісті», «Жмеринський меридіан», «Літинський вісник» та інші.

Обласними центрами зайнятості у 2013 році було надіслано завдання базовим центрам зайнятості щодо надання повного комплексу інформаційно-консультаційних та профорієнтаційних послуг мігрантам, біженцям у разі їх звернення до центрів зайнятості.

У секторах запобігання соціальним ризикам розміщено інформацію щодо прав біженців у сфері зайнятості. У плани інформаційно-консультаційних заходів із роботодавцями включені питання щодо особливостей працевлаштування біженців та осіб, які потребують додаткового захисту. Між працівниками центрів зайнятості, Пунктами тимчасового розміщення біженців та Головними управліннями (управліннями) ДМС України в АР Крим, областях, містах Києві та Севастополі налагоджена тісна співпраця з питань щодо надання всебічної допомоги біженцям в межах компетенції відомств. Спеціалісти центрів зайнятості систематично надають інформацію щодо організації та графіків професійного навчання безробітних, а також повний перелік вакансій, якими володіє державна служба зайнятості (інтернет-портал «Труд»), актуальних вакансій на ринку праці.

Інформація
про виконання плану заходів щодо інтеграції мігрантів в українське
суспільство на 2011-2015 роки

До підпункту 2 пункту 1

У 2014 році у місті Києві працювало 166 шкільних осередків дружби, діяльність яких спрямована на налагодження освітніх та культурних зв'язків навчальних закладів м. Києва з представниками інших країн столиці України. Члени осередків дружби проводять низку заходів для учнів та їх батьків (семінарів, конференцій, фестивалів тощо), що сприяють формуванню толерантної поведінки, взаємоповаги, взаєморозуміння в полікультурному соціумі країни, виховання поваги до державної мови, традицій українського народу та української культури. З кожним роком збільшується кількість громадських об'єднань національних меншин, які співпрацюють з навчальними закладами м. Києва: Представництво в Україні Російського міжнародного центру наукового та культурного співробітництва при МЗС Росії, Центр німецької культури «Відерштраль», Гете - Інститут, Товариство німців в Україні, Німецький молодіжний центр в Україні, Агенція «Сохнут», Благодійний фонд «Цеїрей Хабад», грецький культурний центр «ЗОРБАС», Грузинський культурно-освітній центр м. Києва, Спілка Поляків в Україні, Чеське земляцтво в Україні, Литовське товариство культури ім. Майроніса, Союз вірмен України, Спілка білорусів в Україні, Конгрес азербайджанців у м. Києві, Українсько-азербайджанський освітній, науково-культурний, спортивний центр ім. Гейдара Алієва, Земляцтво в'єтнамських громадян у м. Київ.

Громадські організації та національно-культурні товариства спільно з Департаментом освіти КМДА сприяють проведенню в загальноосвітніх навчальних закладах міста Києва заходів з відзначення Днів культури інших країн, пам'ятних дат, релігійних та обрядових свят. У навчальних закладах створені та працюють Євроклуби, в яких школярі вивчають історію, культуру та мови інших країн, проводяться заходи, що спрямовані на формування толерантності, поваги до звичаїв, традицій представників різних національностей. Щороку проводяться культурно-мистецькі акції за участі молоді столиці, численні фестивалі румунської, угорської, польської, молдовської та грецької культур.

18 листопада 2014 року відбулася III Міська науково-практична конференція асоційованих шкіл ЮНЕСКО міста Києва «Філософські основи духовних цінностей як істина миру. Толерантність як внутрішній ресурс розвитку особистості та суспільства», приурочена до Міжнародного дня толерантності. Організаторами конференції стали Ліцей міжнародних відносин № 51 та Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого

органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). Школярами піднімалися одвічні питання духовних цінностей, толерантності, патріотизму. Ключовою думкою було те, що Істина Миру полягає в розвитку духовних цінностей кожної людини. Під час конференції було розроблено та ухвалено Декларацію Конференції, яка містить Кодекс поведінки сучасної молоді України, схвалений як керівництво до дії в умовах сучасного суспільства.

При підтримці Європейського Союзу та Міжнародної організації з міграції в Хмельницькій області реалізується Програма, спрямована на допомогу українцям, які повернулися з-за кордону знайти своє місце у суспільстві, дає отримати першочергову допомогу у побутовому облаштуванні, пройти освітній курс, здобути професію та підходящу роботу або відкрити власну справу.

2 липня 2014 року в рамках проекту «Легальна зайнятість – перешкода для трудової експлуатації» за підтримки Фонду сприяння демократії США в Україні проведено круглий стіл, організований Громадською організацією «Есперо» у співпраці із Хмельницьким обласним та районними центрами зайнятості з питань легального працевлаштування, попередження ризиків трудової експлуатації, а також державних і недержавних інституцій надання необхідної допомоги та підтримки постраждалим особам.

За рахунок коштів громадських організацій забезпечено розміщення шукачки притулку з Гвінеї разом з новонародженою дитиною до громадського центру Карітас «Діполь», розташованому у м. Коротич Харківського району Харківської області.

У взаємодії з Харківським обласним відділенням громадського об'єднання Червоного Хреста України забезпечено теплим одягом та засобами особистої гігієни 3 шукачів захисту та їх малолітніх дітей.

Протягом 2014 року за клопотанням ГУДМС в області Департаментом культури і туризму Харківською облдержадміністрацією видано понад 100 безкоштовних запрошень для дітей біженців та шукачів притулку на відвідування новорічних святкових вистав, Харківського театру для дітей та юнацтва, Харківського академічного театру музичної комедії, Органного залу Харківської філармонії, ДП «Харківський державний цирк», Державного академічного драматичного театру ім.Т.Г.Шевченка, Академічного театру ляльок ім. В.А. Афанасьєва, Ордена Трудового Червоного Прапора Академічного російського драматичного театру ім. А.С.Пушкіна та Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М.В. Лисенка.

Протягом звітного періоду продовжувалась співробітництво ГУДМС України в Закарпатській області з міжнародними та неурядовими організаціями, що опікуються питаннями міграції та біженців, зокрема з представництвами; Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародної організації з міграції, ХАЙЕС в Україні, Товариства Червоного Хреста України, Міжнародного фонду охорони здоров'я та навколишнього середовища «Регіон Карпат – НЕЕКА», Благодійною

організацією «Комітет медичної допомоги в Закарпатті», Благодійним фондом «Карітас-Caritas» Мукачівської греко-католицької єпархії, Закарпатською громадською жіночою організацією «ВЕСТА» тощо.

Так, за рахунок коштів УВКБ ООН наприкінці минулого року здійснено заміну вікон та дверей в жилих приміщеннях та приміщеннях загального використання, здійснено ремонти кухонь, ванних кімнат та убиралень. Встановлено додаткову електроплиту на кухні правого крила корпусу № 4. Встановлені витяжки на кухнях, відремонтовано та замінено водопровідні труби в корпусах м. Перечин. У корпусах м. Перечин встановлені витяжки на кухнях, відремонтовано та замінено водопровідні труби. З метою підвищення ефективності діяльності Пункту переобладнано два приміщення (корпус №4) для їх подальшого використання для складських та побутових потреб, відремонтоване підсобне приміщення виділено під кімнату для дозвілля.

Також, серед заходів, які протягом року фінансувались за рахунок міжнародних проектів і висвітлювали місцеві ЗМІ були наступні:

- регіональний тренінг «Діти, розлучені з сім'єю. Право на захист та притулок». Захід організовано в рамках Програми МАТРА Посольства Королівства Нідерландів в Україні, що відбувся у м. Ужгороді за ініціативи координатора дитячих програм Представництва ХАЙЕС в Україні (Фонд допомоги біженцями та переселенцями), за участі Представника Омбудсмана, представників міграційної та прикордонної служб, обласних керівників освіти, охорони здоров'я, органів опіки та неурядових організацій;

- міжрегіональний семінар для суддів та працівників міграційної служби «Захист прав мігрантів та біженців. Міжнародні та національні стандарти». Захід відбувся у м. Ужгороді за ініціативи Чернігівського громадського комітету захисту прав людини та підтримки представництва УВКБ ООН в Україні;

- міжнародну конференцію «Регіональна стабільність на кордонах України та ЄС: сучасні виклики та інструменти забезпечення». Захід організовано Національним інститутом стратегічних досліджень (Регіональний філіал в м. Ужгороді) спільно з Посольством Словацької Республіки в Україні (Генеральним консульством в м. Ужгороді). Партнерами заходу виступили Державна прикордонна служба України (Західне регіональне управління), Інститут стратегічних досліджень «Нова Україна», Ужгородський національний університет, ГУДМС України в Закарпатській області та Закарпатська обласна державна адміністрація.

За ініціативи партнера служби - Комітету медичної допомоги в Закарпатті (БО «КМДЗ»), благодійної організації, яка нещодавно отримала швейцарську правозахисну премію «Відкриті кордони за активну роботу в галузі захисту прав біженців, мігрантів, соціально незахищених верств населення та меншин в Ужгороді було проведено III Фестиваль короткометражних фільмів «Міграція – спроба втечі чи право на краще життя?» та у листопаді в Ужгороді пройшов 11-й Мандрівний міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA, частина кінострічок якого присвячена причинам і проблемам нелегальної міграції.

Протягом 2014 року МФОЗНС «Регіон Карпат – НЕЕКА» продовжував сприяти в реалізації малих грантів для здійснення заходів з інтеграції біженців та шукачів захисту в українське суспільство згідно Програми місцевої інтеграції УВКБ ООН. Слід зазначити позитивний приклад громадянина Іраку, що був визнаний особою, яка потребує додаткового захисту, проживає та працевлаштований в сільській місцевості. Завдяки програмі малих грантів по самозабезпеченню, що фінансується УВКБ ООН та виконується МФОЗНС «Регіон Карпат – НЕЕКА», дана особа отримала підтримку в придбанні міні-трактора і успішно реалізовує цей проект в одному з сіл Мукачівського району. Зібравши урожай картоплі у вересні 2014 року, 150 кг цього продукту було передано для забезпечення потреб осіб, проживаючих в ПТРБ у Закарпатській області.

В рамках Програми місцевої інтеграції УВКБ ООН на базі інтеграційного центру МФОЗНС «Регіон Карпат - НЕЕКА» в 2014 році було облаштовано пекарню. Жінки - біженки та шукачі захисту отримали практичні навички по випіканню хлібобулочних виробів та в подальшому мають змогу продовжувати цю діяльність частково забезпечуючи потреби проживаючих в ПТРБ у Закарпатській області. Також на території центру вже з березня місяця 2014 року в рамках Програми для шукачів захисту та біженців функціонує теплиця. Цей проект був спрямований на часткову зайнятість та самозабезпечення осіб, котрі перебувають в процедурі визначення статусу біженця та проживають в ПТРБ у Закарпатській області. Бенефіціари мали змогу пройти попереднє навчання та використовуючи кліматичні та сільськогосподарські особливості регіону, вирощувати овочі та зеленину, тим самим покращуючи свій раціон. Додатково передбачено проведення курсів по консервуванню для жінок.

Також, завдяки отриманій міні-грантовій підтримці УВКБ ООН по самозабезпеченню, громадянин Палестини, що був визнаний особою, яка потребує додаткового захисту, розпочав реалізовувати свою діяльність по виготовленню залізних кованих виробів та художньої ковки.

За сприяння міжнародних організацій (програма „Глобальні бібліотеки” та Посольство США) при бібліотеках області створено 39 Інтернет - центрів, де будь-який користувач, в тому числі і біженці, можуть безкоштовно користуватись Інтернет, в т. ч. скап-зв'язком. Для потреб мешканців ПТРБ на території установи забезпечено вільний безкоштовний доступ до мережі Інтернет, скайп-спілкування, діє Wi-Fi, встановлено телефон-автомат з можливістю міжнародного та міжміського зв'язку, поштова скринька, що надає їм можливість підтримувати постійний зв'язок із рідними. Представниками Закарпатської обласної організації Товариства Червоного Хреста України для потреб шукачів захисту у звітному періоді передано 35 телефонних карток для організації можливості зателефонувати за кордон. Волонтери МФ «Регіон Карпат - НЕЕКА», за підтримки УВКБ ООН, продовжили в наявних трьох укомплектованих місцях реалізовувати програму з індивідуального навчання комп'ютерній грамотності для мешканців ПТРБ Закарпатської області, а також, разом з Ужгородським Прес

Клубом проводить подальшу реалізацію проекту «Україна – моя друга Батьківщина».

Також, за підтримки МФ «Регіон Карпат – NEEKA» та з залученням представників Всеукраїнської організації «Жіночий Консорціум України» для одиноких матерів, вагітних жінок із числа біженців та осіб, які отримали додатковий захист в Україні, жінок - шукачів захисту, було проведено програму репродуктивного здоров'я в м. Мукачеве, та обговорення на тему «Роль жінки у суспільстві». Захід відбувся в ресурсному центрі «СІВІК». Працівники Благодійної організації «Комітет медичної допомоги в Закарпатті» у звітному періоді здійснювали медичний супровід визнаної біженки, громадянки Сомалі. У березні 2014 року за клопотанням відділу по роботі з біженцями та соціальної інтеграції щодо надання допомоги у лікуванні громадянки Афганістану Комітет медичної допомоги в Закарпатті профінансував закупівлю ліків. Працівники Благодійної організації «Комітет медичної допомоги в Закарпатті» у звітному періоді здійснювали медичний супровід (первинний огляд, організація консультацій в спеціалізованих лікарів, супровід на консультацію, оплата лікування) для шукачів захисту та біженців з Узбекистану, Сомалі, Афганістану, ДР Конго, Іраку.

Загалом у 2014 році в області Регіональним представництвом УВКБ ООН в Україні спільно з Міжнародним фондом охорони здоров'я та навколишнього середовища «Регіон Карпат-NEEKA» за фінансової підтримки Європейського Союзу реалізовано проектів загальною вартістю близько 1,5 млн. грн.

Для зміцнення технічного потенціалу підрозділу біженців на баланс Управління у справах іноземців та осіб без громадянства представництвом Управління Верховного комісара ООН у справах біженців передано офісної техніки на загальну суму близько 95 тисяч грн.

Повідомляємо при цьому, що співпраця ряду міжнародних неурядових організацій з донорами у частині їх фінансових видатків публічно не розголошується і є, згідно умов двосторонніх угод, конфіденційною інформацією.

До абзацу 3 пункту 2

Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти МОН розроблено комплекс програм поетапного вивчення української мови як іноземної, у тому числі й для дорослих, які схвалені колегією Міністерства освіти і науки від 29.05.2014 р. (протокол №3/3-19). Наказом Міністерства освіти і науки України від 24.06.2014 № 750 «Про надання навчальній літературі грифів Міністерства освіти і науки України» затверджено Комплекс програм з української мови як іноземної, які розроблено відповідно до різних рівнів володіння європейськими мовами: А1 – Початковий рівень, А2 – Базовий рівень; В1 – I середній рівень; В2 – II середній рівень; С1 – Професійний рівень з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Окрім того за інформацією обласних державних адміністрацій, територіальних органів ДМС в областях:

Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації на базі Одеського обласного інституту удосконалення вчителів розроблено Програму навчання української мови «Елементарний розмовний курс» для мігрантів та біженців та навчально-методичний посібник «Українська мова для початківців».

Для дітей – мігрантів та біженців робочою групою, до складу якої увійшли вчителі-методисти районних та міських відділів освіти, методисти Одеського обласного інституту удосконалення вчителів, науковці вищих навчальних закладів м. Одеса, розроблено уніфіковані програми вивчення української мови «Українська мова для дітей-мігрантів та біженців»: історії «Історія Української держави»; культури «Українська національна культура».

Викладачами кафедри філософічних дисциплін та методики їх викладання обласного інституту післядипломної підготовки ім. К.Д. Ушинського Чернігівської області підготовлено навчальну програму з української мови (300 годин), яка містить розділи з історії української мови, мовознавства, практичної стилістики, історичної граматики, діалектології, основ комунікативної лінгвістики, практикуму з української мови, основ культури мовлення, методики викладання української мови. На основі цієї програми підготовлено варіантні програми та створено науково-методичний комплекс (автори Баран Г.В., Молочко С.Р., Євтушенко Н.М.), який, за потреби, може бути використаний для запровадження курсів вивчення державної мови та надолуження шкільних знань для дітей мігрантів і біженців з метою їх інтеграції у навчальний процес.

До абзацу 1 пункту 6

За інформацією Мінекономрозвитку в частині, що стосується провадження підприємницької діяльності, на офіційному сайті Міністерства створені та діють на постійній основі рубрики «Реалізація державної політики у сфері підприємства та внутрішньої торгівлі» та «Зведена фінансова звітність підприємств державного сектору економіки». Рубрики містять інформацію щодо провадження підприємницької діяльності підприємствами державного сектору економіки, дочірніх підприємств, які входять до складу підприємств, що є суб'єктами природних монополій, підприємств, плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 млн. гривень тощо.

Міграційна спільнота може в будь-який час отримати інформацію за зазначеними рубриками.

Органи Пенсійного фонду України постійно інформують громадськість, в тому числі мігрантів, які повернулись в Україну, про хід реалізації соціальної політики Уряду, роз'яснюють норми пенсійного законодавства.

Протягом 2014 року через засоби масової інформації, в тому числі через мережі Інтернет, фахівцями центрального апарату Фонду підготовлено та оприлюднено 2552 інформаційно-роз'яснювальний матеріал, присвячений перетворенням у системі пенсійного страхування, вдосконаленню роботи

Пенсійного фонду, роз'ясненню нормативно-правових актів щодо пенсійного забезпечення тощо.

Фахівці фонду взяли участь у записі 20 телепрограм, дали 13 інтерв'ю та 53 коментарі журналістам засобів масової інформації.

Протягом 2014 року на офіційному веб-сайті Пенсійного фонду України регулярно оновлювалась інформація про діяльність Фонду. У рубриці «Запитання-відповіді» вміщується інформація про пенсійне забезпечення громадян, що працюють за межами України.

Питання забезпечення інформування українських мігрантів, які повернулися в Україну, в тому числі з використанням Інтернету, з питань зайнятості, провадження підприємницької діяльності, соціального забезпечення та охорони здоров'я знаходиться на контролі керівництва відповідних державних органів влади області. Рішенням Закарпатської обласної ради від 30.12.2014 року № 1171 прийнято Програму економічного та соціального розвитку Закарпатської області на 2015 рік та основні напрями розвитку на 2016 і 2017 роки, в якій визначено основні завдання та заходи щодо поліпшення умов життєдіяльності та підвищення рівня життя населення, запобігання необґрунтованій зовнішній та внутрішній міграції.

Передбачено в т.ч. наступні завдання і заходи:

- організація здобуття освіти (екстернату, заочного, дистанційного навчання тощо), максимальне наближення її до потреб і запитів обдарованих дітей, а також дітей з обмеженими можливостями;

- подальша реалізації державної політики у сфері міжнаціональних відносин, забезпечення прав національних меншин області, задоволення їх освітніх та етнокультурних потреб;

- реалізації запитів національних громад щодо створення належних умов для всебічного розвитку освітніх, культурних, духовних потреб етнічних спільнот, їх творчої самореалізації, виховання поваги до народних звичаїв, традиції української нації та національних меншин;

- здійснення комплексу заходів щодо реалізації державної мовної політики та основних положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин;

Також, на території області реалізуються Регіональна програма впровадження молодіжної, сімейної, демографічної та гендерної політики на 2011 – 2015 роки.

У звітному році вийшли 10 номерів Інформаційного бюлетеню Київського міського центру зайнятості "Вісник ринку праці", в якому висвітлювалась актуальна та всебічна інформація щодо послуг столичної служби зайнятості. На офіційній \Уеб- сторінці Київського міського центру зайнятості (www.dcz.gov.ua/kie) постійно та систематично розміщувалась та оновлювалась інформація щодо послуг, які надає столична служба зайнятості населенню та роботодавцям.

Для висвітлення діяльності служби зайнятості надавалась інформація довідкового, консультаційного, аналітичного, рекламного характеру:

- в друкованих засобах масової інформації (49 статей в газетах "Сьогодні", "Хрещатик", "Комсомольська правда в Україні", "Вести", "Голос України", «Новини і сенсації», «Газета по-українськи», «Вечірній Київ», журнали «Людина і праця», «Фокус Кореспондент»);

- на радіо (65 радіоефірів на радіо «Голос Києва», «Голос України», Національна радіокомпанія України»);

- на телебаченні (31 інформаційний сюжет на телеканалах: 1СТУ, «Інтер», «5-й канал», «Тоніс», ТРК «Київ», «1+1», «Соціальна країна», «Гамма», «ЕЦГОПЄШБ», «Новий канал»);

- Інтернет-ресурси (126 розміщень на сайтах газет "Вести", "Телеграф", "Хрещатик", районних у м. Києві державних адміністрацій, facebook, youtube, bussiness.ua, ri.u.ua, profspilka.net, novarobota.ua, ua.comments.ua, lenta.newspaper.net, raboraplus.ua,) sockraina.com, kievcity.gov.ua, kadrovik.ua, golos.ua, podrobnosti.ua, eizvestia.com, comments.ua, zn.ua, from.ua, sensor.ua, ukriform.ua, telegraf.com.ua).

З метою мінімізації негативних наслідків зовнішньої трудової міграції в районних центрах зайнятості м. Києва проводились семінари з питань запобігання нелегальній трудовій міграції, торгівлі людьми та експлуатації дитячої праці. Мета цих заходів полягала в підвищенні інформованості населення з вищезазначених питань та усвідомленні цієї проблеми і, зокрема, - зменшенні чисельності людей, які стають жертвами таких злочинів, зниженні чисельності нелегальних трудових мігрантів. У звітному році було проведено 107 семінарів вищевказаної тематики, охоплено 1,6 тис. осіб.

У травні 2014 року в приміщенні Київського міського центру зайнятості відбулась перша міжнародна Конференція профспілок трудящих мігрантів "Трудова міграція в сучасному світі. Мігранти і профспілки. Профспілки трудящих мігрантів України, США та Росії: цілі, завдання, можливості".

На Конференції були обговорені актуальні проблеми основних світових країн донорів та реципієнтів трудових мігрантів та зосереджена увага на практичних засадах формування міграційної політики в Україні, інституційних, організаційних, економічних та соціально-правових механізмах її реалізації.

За підсумками Конференції було запропоновано спростити процедуру працевлаштування сезонних робітників-мігрантів, систему їх реєстрації за місцем проживання, на базі профспілок мігрантів США, України та Росії створити Всесвітню Конфедерацію профспілок мігрантів. Резолюція, яка була прийнята на Конференції, містить також кроки щодо подолання корупції під час оформлення документів трудових мігрантів, соціально-економічної інтеграції мігрантів в життя суспільства, поширення співпраці з державними установами, а саме з державною службою зайнятості.

У 2014 році УДМС у Вінницькій області проводилися заходи щодо інформування українських мігрантів, в тому числі, які повернулися до України у ЗМІ та на офіційному веб-сайті УДМС у Вінницькій області. Всього із зазначеною тематикою було розміщено близько 45 інформацій та статей. Також інформація надається на інформаційних стендах у холах

службових приміщень територіальних та структурних підрозділів Управління.

Управління ДМС України у Вінницькій області тісно співпрацює з обласним центром зайнятості щодо сприяння у працевлаштуванні українських мігрантів та надання цій категорії громадян інформаційних послуг із цих питань з метою їх подальшого працевлаштування.

На виконання плану інтеграції УДМС України у Вінницькій області українським мігрантам надається інформація про послуги, які надаються центрами зайнятості. Мігрантам пропонується взяти участь у семінарах з основ підприємницької діяльності та різних тренінгах, пропонується допомога у користуванні джерелами вакансій та у складанні резюме.

Друкованими та електронними засобами масової інформації в Сумській області ведуться тематичні рубрики «Ми і люди навколо нас», «Суспільство», «Ми різні, але ми разом», «Країни», «Соціальний захист», «Турбота», «Милосердя», «Соціальна служба інформує», де подаються роз'яснення прав і свобод біженців та мігрантів, в тому числі українських мігрантів, які повернулися в Україну.

Одним із важелів реалізації державної міграційної політики з питань працевлаштування на території Херсонської області є регіональна програма зайнятості населення на період до 2017 року, яка затверджена рішенням XXIV сесії VI скликання від 12 липня 2013 року № 773. У третьому розділі викладені напрями та заходи щодо поліпшення ситуації у сфері зайнятості населення до 2017 року, програмою передбачено підвищення мобільності робочої сили на ринку праці та удосконалення регулювання трудової міграції.

Українські мігранти, які повернулися в Україну мають всі відповідні права і гарантії передбачені чинним законодавством.

Інформація щодо соціальних послуг для громадян України, які надає служба зайнятості, постійно розміщується та оновлюється на сайті Херсонського обласного центру зайнятості <http://www.dcz.gov.ua/khe>. Так, наприклад, інформація щодо порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу; матеріального забезпечення на період безробіття розміщена у рубриці «Послуги населенню» підрубриці «Реєстрація в службі зайнятості».

Перелік вакансій, які терміново потрібні, розміщується у рубриці «Робота» підрубриці «Підприємствам Херсонщини терміново потрібні». У рубриці «Власна справа» розміщується інформація щодо можливості започаткування власної справи, наводяться позитивні приклади та відгуки.

ДМС України

Інформація
про виконання плану заходів щодо інтеграції мігрантів в українське
суспільство на 2011-2015 роки

До абзацу першого підпункту 1 пункту 1

Провести аналіз узгодженості законодавства у сфері праці, освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, міграції та у разі потреби внести Кабінетові Міністрів України проекти відповідних нормативно-правових актів.

З метою формування правової бази у сфері зовнішньої трудової міграції та на виконання Плану заходів з реалізації рекомендацій ЄС, що містяться у п'ятій доповіді Європейської Комісії про прогрес України у виконанні Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму, Міністерством соціальної політики України розроблено Закон України «Про зовнішню трудову міграцію», який 05 листопада 2015 року прийнято Верховною Радою України.

Закон визначає і вперше на державному рівні визнає таку категорію громадян, як трудові мігранти.

Законом закріплюються права трудових мігрантів і членів їхніх сімей на:

- належні умови праці, соціальне страхування та возз'єднання сім'ї;
- освіту та підтвердження результатів неформального навчання;
- задоволення національно-культурних, духовних і мовних потреб та на отримання інформації;
- відшкодування шкоди, заподіяної під час трудової діяльності за кордоном;
- отримання соціальних послуг та допомоги.

З метою реалізації Закону України «Про зовнішню трудову міграцію» видано наказ Мінсоцполітики від 15.12.2015 № 1215 «Про затвердження Плану заходів Міністерства соціальної політики щодо реалізації Закону України „Про зовнішню трудову міграцію».

Зазначений наказ, зокрема, передбачає розроблення Плану дій щодо забезпечення реінтеграції до національного ринку праці трудових мігрантів і членів їхніх сімей, який буде затверджено відповідним урядовим актом. З метою розробки зазначеного Плану дій при Мінсоцполітики утворено експертну робочу групу, перше засідання якої пройшло 01 березня 2016 року.

28 січня 2015 року Кабінетом Міністрів України прийнята постанова № 42 «Деякі питання дерегуляції господарської діяльності», якою внесено зміни до Порядку видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2013 № 437.

Запропоновані зміни стосувались питань лібералізації доступу іноземців та осіб без громадянства до національного ринку праці. Додаткові переваги отримали іноземці, які є суб'єктами авторського права, працівниками індустрії програмної продукції і які віднесені до чотирьох топових світових рейтингів вищих навчальних закладів.

До підпункту 2 пункту 1

Провести роботу із залучення в установленому порядку додаткових коштів, зокрема коштів міжнародних організацій, для здійснення заходів з інтеграції мігрантів в українське суспільство.

За фінансової підтримки Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні 25-27 лютого 2015 року відбувся візит української делегації у складі представників Державної міграційної служби, Міністерства освіти і науки та Міністерства соціальної політики до м. Кишинів (Республіка Молдова) з метою участі у роботі круглого столу на тему «Кращі практики інтеграції мігрантів в Україні та Молдові», що був організований у рамках проекту «Посилення управління міграційними процесами та співпраці з питань реадмісії в Східній Європі (MIGRECO)».

За фінансової підтримки Європейської комісії 21-22 жовтня 2015 року у м. Києві пройшла зустріч експертів в рамках Панелі з питань міграції і притулку ініціативи «Східне партнерство», у ході якої обговорено проблемні питання у роботі з неповнолітніми шукачами захисту без супроводу дорослих.

Представництво УВКБ ООН в Україні (УВКБ ООН) у рамках свого мандату надає на постійній основі матеріальну допомогу шукачам захисту, біженцям та особам, які потребують додаткового захисту. Упродовж 2015 року 127 особам надано допомогу у підготовці грантів по самозабезпеченню, із них 48 грантів було затверджено УВКБ ООН і 44 – успішно імplementовано. З метою надання сприяння шукачам захисту, біженцям та особам, які потребують додаткового захисту у реалізації прав на медичну допомогу 20 осіб отримали відшкодування витрат на лікування, щомісячну грошову допомогу отримували 35 осіб протягом 2015 року.

До абзацу третього пункту 2

Розробити методичні рекомендації щодо визначення рівня володіння українською мовою особами, які подають клопотання про прийняття до громадянства України, та пропозиції стосовно встановлення єдиних вимог щодо визначення рівня підготовки зазначених осіб.

Враховуючи актуальність питання щодо розробки кваліфікаційних вимог та порядку визначення рівня володіння українською мовою осіб, які подають клопотання про прийняття до громадянства України, авторським колективом Київського національного університету імені Тараса Шевченка розроблено Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної, який розглянуто та схвалено колегією Міністерства освіти і науки України від 29.05.2014

(протокол № 3/3-19). Наказом Міністерства освіти і науки України від 24.06.2014 № 750 «Про надання навчальній літературі грифів Міністерства освіти і науки України» затверджено Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні: А1, А2; В1, В2; С1) з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

За фінансового сприяння Представництва УВКБ ООН в Україні громадськими організаціями – виконавчими партнерами УВКБ ООН організовано курси української мови для шукачів захисту, біженців та осіб, які потребують додаткового захисту у м.м. Києві та Одесі та Закарпатській області. У 2015 році 183 особи навчалися на зазначених курсах, із них 93 особи отримали сертифікати про закінчення курсів, а решта продовжують навчання в поточному році. У 2016 році такі курси будуть проводитися на базі Харківського національного автомобільно-дорожнього університету за сприяння виконавчого партнера УВКБ ООН Благодійної організації «Харківський Благодійний фонд «Світ»». Десять осіб, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту в Україні розпочали навчання з 22 січня 2016 року.

За інформацією Харківської обласної державної адміністрації Департаментом освіти та науки листом від 22.12.2015 № 03-32/5107 доведено перелік спеціалістів, які в районах міста та області уповноважені перевіряти рівень знань з державної мови іноземців, осіб без громадянства, біженців, які подають документи на отримання громадянства України.

За інформацією Хмельницької обласної державної адміністрації щорічно відповідно до запитів у навчальних закладах організовується факультативне вивчення української, російської, польської, англійської, німецької, французької мов, історії України, правознавства, проводяться додаткові заняття для дітей мігрантів, які навчаються у випускних класах, з метою підготовки їх до зовнішнього незалежного оцінювання, вступу у вищі навчальні заклади.

До пункту 6

Забезпечити інформування українських мігрантів, які повернулися в Україну, в тому числі з використанням Інтернету, з питань зайнятості, провадження підприємницької діяльності, соціального забезпечення та охорони здоров'я.

Міністерством соціальної політики України на постійній основі проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення щодо особливостей працевлаштування за кордоном в різних країнах світу і пов'язаних з цим ризиків, проводиться роз'яснення переваг легальної роботи та можливих наслідків нелегальної трудової діяльності за кордоном.

З метою оптимізації та підвищення ефективності діяльності державної служби зайнятості в роботу центрів зайнятості з 2012 року впроваджується Єдина технологія надання соціальних послуг (далі – ЄТНаСП).

ЄТНаСП – це система стандартних і уніфікованих процедур та операцій, які здійснюють підрозділи і спеціалісти центрів зайнятості базового рівня при наданні передбачених чинним законодавством соціальних послуг населенню, в

тому числі українським мігрантам. В ЄТНаСП визначена послідовність дій спеціалістів центрів зайнятості з врахуванням індивідуальних якостей кожного клієнта та конкретної ситуації, що склалася у шукача роботи на ринку праці з метою досягнення максимальної ефективності та якості послуг.

Згідно з ЄТНаСП у центрах зайнятості створено новий сектор запобігання соціальним ризикам для надання вичерпної інформації клієнтам, які належать до соціально вразливих категорій населення. Це люди з інвалідністю, молодь, діти-сироти, жінки, а також трудові мігранти. Для них у секторі максимально сконцентрована інформація про законодавчі норми, гарантії, перелік організацій, що опікуються їх проблематикою.

Упродовж 2015 року до Управління ДМС України у Вінницькій області звернулося 58 українських мігрантів, які повернулися в Україну, із них 21 особа з Ізраїлю, 14 – з Російської Федерації, по 7 – з Республіки Молдова та Німеччини, по 2 особи із США, Латвії та Білорусі, по 1 громадянину із Казахстану, Нігерії та Швеції. Управління ДМС України у Вінницькій області тісно співпрацює з обласним центром зайнятості щодо сприяння у працевлаштуванні українських мігрантів та надання цій категорії громадян інформаційних послуг з метою їх подальшого працевлаштування. Пропонується розглянути інформацію на веб-порталі Вінницького обласного центру зайнятості, де висвітлюються норми Закону України «Про зайнятість населення», а також інформацію у рубриках «Послуги населенню», «Корисно шукачам роботи», «Власна справа», «Профнавчання», «Ти маєш знати більше».

Під час індивідуальних профконсультацій, інформаційних семінарів для різних цільових груп, обов'язковим елементом є інформування про ризики та приховані невигоди зовнішньої міграції, актуалізація усвідомлення клієнтом необхідності подальших дій щодо забезпечення власної безпеки при виїзді за кордон, спрямування по додаткову інформацію або допомогу до компетентних урядових структур та громадських організацій.

За інформацією Харківської обласної державної адміністрації 28 вересня 2015 року на базі Харківського міського центру зайнятості проведено презентацію соціальних послуг особам, які працюють підприємцями та мають реальні економічні втрати, потребують фінансової підтримки для відкриття нових видів підприємницької діяльності або бажають закрити підприємницьку діяльність.

У ході заходу була проведена презентація консалтингового центру, під час якої надано інформацію щодо можливості організувати власну справу та про інформаційно-консультаційну допомогу, яку можна отримати в консалтинговому центрі. Фахівці державних установ та спеціалізованих організацій на волонтерських засадах супроводжують бізнесменів у сфері комерційної, юридичної та бухгалтерської діяльності. Фізичним особам – підприємцям та юридичним особам на перших порах допомагають в досягненні заявлених цілей, сприяють вирішенню кадрових та організаційних питань, надають консультації щодо ліцензування, патентування та сертифікації підприємницької діяльності, податкового законодавства, відкриття рахунків у банківських установах тощо. Консалтинговий центр оснащений комп'ютерною

технікою з підключенням до мережі Інтернет, засобами друку, сканування та копіювання документів, також є зона доступу Wi-Fi. Відвідувачі вільно можуть користуватися технікою, на місці попрацювати над своїм бізнес-планом, поспілкуватись з професійними фахівцями.

За інформацією Хмельницької обласної державної адміністрації при підтримці Європейського Союзу та Міжнародної організації з міграції в Хмельницькій області реалізується Програма, спрямована на допомогу українцям, які повернулися з-за кордону, знайти своє місце у суспільстві, дає можливість отримати першочергову допомогу у побутовому облаштуванні, пройти освітній курс, здобути професію та підходящу роботу або відкрити власну справу.

Обласною службою зайнятості постійно проводиться робота щодо інформування клієнтів служби зайнятості про соціальні послуги, які надає служба зайнятості, зокрема шляхом проведення інформаційних семінарів, масових заходів (таких як Дні відкритих дверей, інформаційно-просвітницькі заходи, засідання круглих столів тощо).

Інформація про послуги служби зайнятості розміщується в засобах масової інформації, на інтернет-ресурсах Державної служби зайнятості, в інформаційних куточках, створених в приміщеннях соціальних партнерів. Шукачі роботи мають доступ до загальнодержавної бази даних вакансій в режимі «on-line», що значно розширює можливості пошуку підходящої роботи як по Хмельницькій області, так і по Україні в цілому. Для більшої інформованості населення про вакантні робочі місця в базових центрах зайнятості забезпечується вільний доступ шукачів роботи до загальнодержавної бази даних вакансій засобами татч-скринів, створено куточки для самостійної роботи, в тому числі за допомогою інформаційних засобів. Крім цього, клієнти служби зайнятості мають можливість розмістити власне резюме як на сайті Державної служби зайнятості, так і на інших інтернет-ресурсах, орієнтованих на пошук роботи.

Для осіб, які вирішили займатися підприємницькою діяльністю, за допомогою служби зайнятості проводиться комп'ютерна діагностика на виявлення схильностей до зайняття підприємницькою діяльністю. Для бажаючих започаткувати власну справу організуються курси цільового призначення та курси підвищення кваліфікації з основ підприємницької діяльності.

**Директор Департаменту у справах
іноземців та осіб без громадянства
ДМС України**

Н.М. Науменко